

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0030 OSLO

Deres ref
19/6958-1

Vår ref
19/4331-2

Dato
3. mars 2020

Høring - NOU 2019:21 Framtidens fiskerikontroll

Vi viser til brev av 3. desember 2019 med høring på NOU 2019:21 *Framtidens fiskerikontroll*.

Utredningen peker på en rekke svakheter i dagens kontrollregime som svekker legitimiteten til fiskeriforvaltningen. Det er avgjørende å sikre bedre etterlevelse for å styrke bærekraften i fiskeriene.

Utvalget viser under punkt 21.8.1.2 til naturmangfoldloven § 74. Loven ble endret i juni i fjor, men endringen har ikke trådt i kraft ennå. Denne paragrafen var en bestemmelse om miljøerstatning, men har blitt endret til en bestemmelse om overtredelsesgebyr.

Bakgrunnen for endringen fremgår av Prop. 77 L (2018–2019): "Biomangfoldutvalget foreslo i NOU 2004: 28 Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold en adgang til å pålegge erstatningsansvar for skade på biologisk mangfold eller naturmiljøet for øvrig, selv om det ikke er voldt noe økonomisk tap. Regelen var inspirert av svalbardmiljøloven § 95 annet ledd og fikk betegnelsen miljøerstatning. Utvalget foreslo at miljøerstatning skulle være en sivilrettslig reaksjon og at erstatningen skulle gå inn i et særskilt fond som bare kunne brukes til angitte formål i naturmangfoldloven (Naturfondet). Forutsatt en bestemmelse om miljøerstatning, anså lovutvalget det som tilstrekkelig å straffesanksjonere forsettlig og grovt uaktsomme overtredelser. For uaktsomme overtredelser ville det da være tilstrekkelig med miljøerstatning.

Regjeringen opprettholdt utvalgets forslag om miljøerstatning i Ot.prp. nr. 52 (2008–2009). Regjeringen ønsket imidlertid ikke at erstatning skulle gå inn i et fond og endret

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Harald B. Hansen
22 24 59 71

bestemmelsen slik at erstatning tilfaller staten på vanlig måte. Regjeringen endret også straffebestemmelsen, slik at den også omfattet uaktsomme overtredelser. Som følge av disse endringene, ble bestemmelsens karakter av sivilrettslig reaksjon svekket. Bestemmelsen fremstår som en kombinasjon av erstatning og sanksjon, noe som blant annet har skapt usikkerhet om miljøerstatning er straff i EMKs forstand.

Bestemmelsens spesielle karakter skaper også pedagogiske utfordringer med å kommunisere hva som ligger i bestemmelsen, både overfor foretak eller fysiske personer og i miljøforvaltningen. Dette har medvirket til at bestemmelsen har blitt lite brukt. Per i dag har det bare blitt truffet to vedtak om miljøerstatning. Sett i lys av at det de siste ti årene har blitt innført bestemmelser om overtredelsesgebyr i en rekke miljølover, fremstår bestemmelsen om miljøerstatning også som en særregel.

Nytt kapittel IX i forvaltningsloven legger til rette for en mer enhetlig behandling av saker om administrative sanksjoner innenfor betryggende rettslige rammer og inneholder en rekke felles regler for overtredelsesgebyr. Det vil forenkle bestemmelsen i naturmangfoldloven betraktelig hvis man lettere kan knytte seg til disse reglene.

Bestemmelsen i naturmangfoldloven § 74 har innholdsmessig mange likhetstrekk med et overtredelsesgebyr. For å klargjøre bestemmelsen i naturmangfoldloven § 74 og gjøre den anvendelig både for foretak/fysiske personer og for miljøforvaltningen samt for å samordne og ensarte de administrative sanksjonene i miljølovene, mener departementet at bestemmelsen om miljøerstatning i naturmangfoldloven bør endres til en bestemmelse om overtredelsesgebyr."

Klima- og miljødepartementet har ingen andre merknader til høringen.

Med hilsen

Anja Elisenberg (e.f.)
avdelingsdirektør

Harald B. Hansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer